

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

a judecat în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare, declarate de către avocatul Veronica Pascal în numele inculpaților Godorojea Serghei, Ignatiuc Ghenadie, Carauș Alexandru și Chencheci Sergiu și de avocatul Gheorghe Ionaș în numele părții vătămate Guțu Ion, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui

***Godorojea Serghei XXX**, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX;*

***Ignatiuc Ghenadie XXX**, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX;*

***Carauș Alexandru XXX**, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX;*

și

***Chencheci Sergiu XXX**, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 25.06.2014 pînă la 10.10.2016;

Instanța de apel de la 10.11.2016 pînă la 04.04.2017;

Instanța de recurs de la 16.06.2017 pînă la 28.11.2017;

Instanța de apel de la 05.01.2018 pînă la 23.10.2018;

Instanța de recurs de la 14.12.2018 pînă la 26.03.2019.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor ordinare în cauză în baza actelor din dosar,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 10 octombrie 2016, Ignatiuc Ghenadie, Godorojea Serghei, Cărauș Alexandru și Chencheci Sergiu au fost recunoscuți culpabili de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 309¹ alin. (3) lit. c), e) Cod penal al RM, stabilindu-le pedeapsă 5 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele Ministerului Afacerilor Interne și/sau alte organe de drept pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoarea aplicată inculpaților Ignatiuc Ghenadie, Codorojea Serghei, Cărauș Alexandru și Chencheci Sergiu pe o perioadă de probațiune de 2 ani, sub supravegherea consilierilor de probațiune.

S-a încasat de la Ignatiuc Ghenadie, Godorojea Serghei, Cărauș Alexandru și Chencheci Sergiu, în mod solidar, în beneficiul pătimitului Guțu Ion, 50 000,00 lei (cinczeci mii lei) cu titlu de prejudiciu moral.

S-a admis în principiu acțiunea civilă în partea recuperării cheltuielilor de tratament și de asistență juridică, urmînd ca asupra cuantumului să decidă instanța civilă la cererea părții vătămate.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a reținut că, inculpații Godorojea Serghei, Ignatiuc Ghenadie și Cărăuș Alexandru, deținând, în baza ordinelor MAI nr. XXX ef. din 05.08.2011, nr. XXX ef. din 10.06.2011, nr. XXXef. Din 26.10.2011, funcțiile de inspectori superiori a secției poliției criminale din cadrul IP Căușeni, iar Chencheci Sergiu, în baza ordinului MAI nr. XXX ef. din 21.10.2011 funcția de inspector superior al grupei antidrog a secției poliției criminale din cadrul IP Căușeni, fiind conform art. 123 al. (1) din CP, persoane cu funcție de răspundere, investite cu drepturi și obligații, în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, contrar art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04.11.1950, la care R. Moldova a aderat la 12.09.1997, al. (2) a art. 24 din Constituția R. Moldova, art. 1, art. 2, pct. 2), 4), art. 12, pct. 1), art. 14, art. 15 din Legea nr.416-XII din 18.12.1990 „Cu privire la poliție”, lit. a), b) pct. 16 din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin HG RM nr.481 din 10.05.2006 și atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului funcției deținute, care îi obligau să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile R. Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, la 29.05.2012 între orele 09:30 - 11:30, intenționat, depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, profitând de funcția sa autoritară, în urma înțelegerii prealabile, în scopul obținerii de la locuitorul XXX, Guțu Ion, care fuseseră citat la sediul IP Căușeni, în calitate de martor, pe dosarul penal nr. 2012180280, intentat la 24.05.2012 în baza art. 186 al. (2) lit. c) CP, pe faptul furtului a doi viței în noaptea de 20 spre 21 mai 2012 de către persoane necunoscute, ce aparțineau locuitorului XXX, Gangan Dumitru, mărturisiri privitor la săvârșirea furtului indicat, întru atingerea scopului lor infracțional, după ce Guțu Ion a fost adus și lăsat, în biroul de serviciu nr. 27 al IP Căușeni, unde pe parcursul a circa două ore, l-au supus acțiunilor de violență psihică, manifestate prin numirea lui cu diferite cuvinte, ce-i înjoseau demnitatea și onoarea, amenințările cu privarea lui de libertate, precum și a violenței fizice exprimată prin aplicarea multiplelor lovituri cu pumnii, picioarele și alte obiecte peste diferite părți ale corpului, în urma cărui fapt i-au cauzat leziuni corporale neînsemnate, sub formă de edem a țesutului capului, toracelui pe stînga, excoriația pavilionului urechii drepte, a claviculei și coapsei pe dreapta.

3. Împotriva sentinței, au declarat apeluri procurorul, inculpații Godoroja S., Carauș A. și Chencheci S., avocatul Pascal V. în numele inculpatului Ignatiuc Gh., partea vătămată Guțu I. și avocatul acestuia, Ionaș Gh., care au solicitat:

➤ *procurorul*, casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Godorojea S., Ignatiuc Gh., Carauș Al-dru, să fie condamnați în art. 309¹ alin. (3) lit. c), e) Cod penal, la câte 7 ani închisoare, iar Chencheci S. la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI și/sau alte organe de drept pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului declarat, autorul acestuia a invocat următoarele argumente:

- instanța de judecată incorect a apreciat principiile legale de individualizare a pedepsei, aplicând o pedeapsă neechitabilă în coraport cu faptele comise și consecințele survenite;

- inculpații au săvârșit o infracțiune gravă soldată cu consecințe grave pentru partea vătămată, cauzarea de prejudiciu material, moral și fizic, ca rezultat al vătămarilor corporale cauzate părții vătămate, aceasta a suportat un curs de tratament îndelungat și chiar la moment necesită tratament periodic;

- inculpații au comis o infracțiune gravă care atentează la mai multe valori sociale;

- nu este întemeiată poziția instanței de a aplica o pedeapsă minimă pentru fapta comisă, întrucât nu s-a reținut nici o circumstanță cu efect atenuant;

- legislatorul introducând în Codul penal un articol nou (art. 166¹ Cod penal) în redacția Legii nr. 252 din 08.11.2012, a prevăzut sancțiuni mai dure pentru comiterea torturii, abordând la nivel major combaterea acestui fenomen care periclitează sistemul de justiție, acțiunile comise de inculpați s-ar fi calificat în baza alin. (4), ca infracțiune deosebit de gravă, fiind imposibil aplicarea prevederilor art. 90 Codul penal;

- instanța de judecată nu a luat în considerație că inculpatul Chencheci S., anterior a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni de corupție;

- instanța de judecată neîntemeiat a aplicat în privința inculpaților prevederile art. 90 Cod penal;

➤ *inculpații Godoroja S., Carauș A. și Chencheci S.*, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, deoarece faptele lor nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

În motivarea apelului declarat, autorii acestuia au invocat următoarele argumente:

- instanța de fond eronat a dat apreciere probelor și anume: acuzarea a solicitat condamnarea în baza art. 166¹ Cod penal, a întocmit rechizitoriu pe această infracțiune și a pledat în instanța de judecată tot pe acest articol, iar instanța a constatat că acuzarea a solicitat reîncadrarea acțiunilor săvârșite în baza art. 309¹ Cod penal;

- instanța de judecată nu a dat apreciere nici în sensul respingerii, nici în sensul admiterii probelor prezentate și descrise de către partea apărării;

- la materialele cauzei lipsește ordonanța de recunoaștere a părții vătămate în calitate de parte civilă, nefiind recunoscută nici persoana civilmente responsabilă, astfel, acțiunea civilă nu putea fi examinată, iar cuantumul de 50 000 lei, ca prejudiciu moral, este exagerat și nefondat;

- partea acuzării, după punerea sub învinuire în baza art. 309¹ Cod penal, nu a întocmit rechizitoriul în baza articolului respectiv, iar instanța de fond a adoptat sentința de condamnare în lipsa actului de sesizare;

- învinuirea înaintată nu corespunde cerințelor esențiale prevăzute de art. 281 Cod de procedură penală, iar instanța de judecată a adoptat o sentință în lipsa actului de sesizare;

➤ *avocatul Pascal V. în numele inculpatului Ignatiuc Gh.*, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, precum și fapta nu a fost săvârșită de către ultimul.

În motivarea apelului declarat, autorul acestuia a invocat următoarele argumente:

- instanța de fond nu a cercetat toate probele apărării, a interpretat unilateral și a dat apreciere selectivă probelor acuzării, a interpretat eronat legea penală și a dispus condamnarea pe o infracțiune care nu a fost trimis în judecată;

- instanța de judecată nu a luat în considerație prevederile art. 113 Cod penal;

- rigurozitatea dispozițiilor legale privind sesizarea instanței impune ca învinuirea să fie clară, concretă și previzibilă deoarece instanța de judecată are obligația să se pronunțe asupra faptei reținute în sarcina inculpatului în limitele determinate prin rechizitoriu.

Legea nr. 252 prin care a fost abrogat art. 309¹ Cod penal, a fost adoptată la 08.11.2012, iar ordonanța de punere sub învinuire adoptată la 16.11.2012 și comunicată la 19.11.2012;

- cauza penală a fost pornită la 02.07.2012, în baza art. 309¹ Cod penal. La 26.10.2014, a fost recunoscut în calitate de bănuț (f.d. 221). La 19.11.2012, a fost pus sub învinuire pe același articol, fiind emisă ordonanța respectivă;

- ordonanța a fost comunicată inculpatului în lipsa apărătorului și peste termenul de 3 luni. (f.d. 237), în ordonanța lipsește semnătura apărătorului Chiriac A. și este indicată cert data de 19.11.2012. Termenul de aflare în calitate de bănuț prevăzut de art. 63 Cod de procedură penală, expirase la 17.11.2012;

- a fost admis încălcarea prevederilor art. 282 Cod de procedură penală, prin care ordonanța de punere sub învinuire se comunică în termen de 48 ore din data adoptării și în prezența avocatului, până la expirarea termenului de 3 luni;

- la adoptarea sentinței instanța de fond nu a luat în considerație și a respins declarațiile martorilor, fără o motivare în acest sens. Conform procesul-verbal de examinare a obiectului (registrul de predare-recepționare a mijloacelor speciale al IP Căușeni), s-a stabilit că la 29.05.2012, inculpatul Ignatiuc Gh. nu a avut în dotare arma (f.d. 81, 83);

- conform declarațiilor martorilor Cioric S. și Macarova T. (f.d. 119-125), menținute și în instanța de judecată se demonstrează repetat că careva maltratări, torturi sau aplicare de violenței nu au fost aplicate față de Guțu I.;

- conform plângerii și declarațiilor din 29.05.2012, 14.06.2012 și 18.08.2012 partea vătămată nu a indicat concret numele persoanelor vinovate (f.d. 23, 34, 36, 41), indicând numai că 3 persoane în civil, care s-au aflat în birou;

- acuzarea nu a efectuat un proces-verbal de recunoaștere, iar instanța a ignorat lipsa acestui mijloc de probă;

- reieșind din declarațiile părții vătămate, relatate în cadrul instanței de judecată, ar fi fost maltratată în birou toată ziua, contrar procesului-verbal de reconstituire a infracțiunii și declarațiilor de la OUP. Instanța nu a dat apreciere declarațiilor date de martorul Aduc V. și Gangan D., care demonstrează că, în seara zile de 28.05.2012, au avut loc altercații și bătăi cu Guțu I., iar în rezultat i-au fost cauzate leziuni corporale;

- producerea leziunilor corporale a avut loc cu mai mult de 24 ore, dar nu mai mult de 72 ore de la examinarea medico-legală din 31.05.2012;

- raportul de examinare medico-legală a fost efectuat la 31.05.2012, de către expertul judiciar medico-legal, Suscenco V.;

- învinuirea și rechizitoriu au fost emise pe art. 166¹ Cod penal, OUP la 14.04.2014, a dispus punerea sub învinuire pe art. 166¹ Cod penal, luând ca bază Legea nr. 252 din 08.11.2012. Deși a fost exclus art. 309¹ Cod penal și a fost introdus un nou articol 166¹ Cod penal, nu este vorba de o transpunere mecanică a unor prevederi dintr-un capitol al legii penale în altul, deoarece prevederile art. 166¹ Cod penal, pe lângă învinuire și torturii urmează să stabilească în calitate de infracțiune separată, tratamente inumane și degradante, care trebuie să depășească un anumit grad de gravitate;

- conform Deciziei CSJ din 30.06.2014, s-a constatat că Legea nr. 252 din 08.11.2012 nu are efect retroactiv. Acțiunile persoanelor care au comis acte de tortură până la intrarea în vigoare a legii menționate urmează a fi calificate potrivit legii în vigoare la momentul comiterii faptei, adică pe art. 309¹ Cod penal.

➤ *partea vătămată Guțu I.* casarea integrală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri.

➤ *avocatului Ionaș Gh., în numele părții vătămate*, casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și cuantumului prejudiciului moral, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Godoroja S., Ignatiuc Gh. și Carauș Al-dru să fie condamnați în baza art. 309¹ alin. (3), lit. c), e) Cod penal, la câte 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI și/sau alte organe de drept pe un termen de 3 ani, iar Chencheci S. să fie condamnat în baza art. 309¹ alin. (3), lit. c), e) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI și/sau alte organe de drept pe un termen de 4 ani.

Admiterea acțiunii civile înaintate, cu dispunerea încasării în mod solidar de la inculpații în folosul părții vătămate a prejudiciului moral cauzat estimat la suma de 500 000 lei și a cheltuielilor judiciare în legătură cu asistența juridică acordată de către apărător, în instanța de apel, în sumă de 3 000 de lei.

În susținerea apelului declarat, autorul acestuia a invocat următoarele argumente:

- instanța de fond nu a respectat în deplină măsură prevederile normelor menționate, iar pedeapsa aplicată inculpaților este una prea blândă în raport cu faptele comise și consecințele acestora;

- la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de fond nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise (fiind gravă), de statutul special al inculpaților, de faptul cauzării de către inculpați părții vătămate a vătămărilor corporale și a violenței într-un loc în care urma să fie ocrotite persoanele, de comportamentul nerespectuos cu partea vătămată în timpul și după comiterea infracțiunii, ignorând cerințele acestuia de a-i restitui paguba;

- pedeapsa aplicată inculpaților este una inechitabilă în raport cu modul de comitere a faptei infracționale și, prin urmare, pedeapsa non privativă de libertate contravine criteriilor generale de individualizare a pedepsei penale prevăzute de art. 61, 75 Cod penal;

- instanța de fond nejustificat a aplicat în privința inculpaților o pedeapsă sub formă de închisoare cu suspendarea executării acesteia prin aplicarea art. 90 Cod penal;

- la capitolul cuantumului prejudiciului moral cauzat, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că inculpații i-au aplicat părții vătămate în Inspectoratului de Poliție pentru o perioadă îndelungată acțiuni de tortură și înjosire fizică și psihică manifestată prin lovituri cu pumnii, picioarele, cu o bătă de lemn, arma din dotare, în urma cărora aceasta a suferit vătămări corporale, ceea ce a dus la cauzarea unor dureri fizice și suferințe psihice.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către procuror, de inculpații Godoroja S., Carauș Al-dru și Chencheci S. și de avocatul Pascal V. în numele inculpatului Ignatiuc Gh.

Au fost admise apelurile declarate de către partea vătămată Guțu I. și avocatul acestuia, Ionaș Gh., casată parțială sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care s-a dispus încasarea în mod separat de la inculpați în beneficiul părții vătămate a câte 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral produs prin infracțiune și sumei de 3 000 lei, cu titlu de reparare a cheltuielilor judiciare. În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. Instanța de apel a conchis că, concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de către inculpații și semnele componentei de infracțiune prevăzute de art. 309¹ alin. (3), lit. c), e) Cod penal, este legală și întemeiată.

Față de lucrul judecat de prima instanță, instanța de apel a constatat motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta reținută în sarcina inculpaților, astfel fiind în corespundere cu exigențele art. 6 CoEDO.

Instanța de apel a menționat că, potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Cu referire la motivele invocate în apelurile declarate de către inculpații Godorojea S., Carauș Al-dru, Chencheci S. și de avocatul Pascal V., în numele inculpatului Ignatiuc Gh., instanța de apel le-a considerat ca fiind nefondate. Or, acestea sunt similare sub aspectul, că se critică activitatea primei instanțe cu privire la administrarea și aprecierea probelor prezentate în cauză, precum și cea cu privire la interpretarea legii, iar în consecință se invocă dezacordul cu starea de fapt și de drept stabilită prin sentință cu privire la condamnarea inculpaților în baza art. 309¹ alin. (1) lit. c), e) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a conchis că, urmărirea penală și judecata în primă instanță s-au desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege și, respectiv, nu se constată încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate, prin prisma art. 251 Cod de procedură penală, în special - rechizitoriul și ordonanța de învinuire, ce-i vizează pe inculpați.

Ordonanțele de învinuire sânt întocmite în conformitate cu prevederile art. 281 Cod de procedură penală, fiind înaintată acuzarea învinuiților în conformitate cu prevederile art. 282 Cod de procedură penală.

Rechizitoriul este întocmit în conformitate cu prevederile art. 296 Cod de procedură penală și trimis în judecată în conformitate cu prevederile art. 297 Cod de procedură penală.

Se remarcă că, potrivit proceselor-verbale de prezentare a materialelor de urmărire penală din 29.05.2014 și 12.06.2014, inculpații Ignatiuc Gh., Godorojea S. și Carauș Al-dru, au solicitat încetarea procesului penal pornit în privința lor, din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii imputate, iar prin ordonanțele din 29.05.2014, 13.06.2014 și 30.09.2014, cererile respective au fost respinse (f.d. 267, 269-270, 271, 273-274, vol.I; f.d. 178,179, vol.II). Inculpatul Chencheci S., la terminarea urmăririi penale, nu a avut obiecții (f.d. 175/verso, vol.II).

Din actele cauzei, rezultă că la terminarea urmăririi penale, când învinuiții Godorojea S., Ignatiuc Gh., Carauș Al-dru și Chencheci S. au luat cunoștință cu materialele dosarului în prezența apărătorilor, aceștia n-au invocat despre nulitatea actelor procedurale efectuate pe parcursul urmăririi penale, ceea ce prezumă că, au rost de acord cu legalitatea actelor procedurale îndeplinite.

Totodată, instanța de apel a menționat că, potrivit ar. 66 alin. (2) pct. 27 Cod de procedură penală, învinuiții Godorojea S., Ignatiuc Gh., Carauș Al-dru și Chencheci S. au avut dreptul să atace, în modul prevăzut de art. 313 Cod de procedură penală, acțiunile și hotărârile organului de urmărire penală, însă, după cum rezultă din materialul cauzei, acest drept n-a fost exercitat.

Astfel, conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual.

Din aceleași considerente, instanța de apel a conchis că, motivele, ce vizează ordonanța procurorului privind scoaterea inculpatului Ignatiuc Gh. de sub urmărirea penală în legătură cu omiterea termenului de 3 luni de punere sub învinuire, sânt nefondate, or, partea apărării nu a atacat această ordonanță și, respectiv, actul dat este în vigoare.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondate și motivele, precum că în cazul în care art. 309¹ Cod penal, a fost abrogat, iar organul de urmărire penală nu le-a înaintat inculpaților altă învinuire, procesul penal în privința acestora urmează a fi încetat, or, Plenul Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție în decizia nr. 4-1ril-3/2014 din 30.06.2014, a stabilit, că *prin Legea nr.252 din 08.11.2012 nu au fost dezincriminate faptele incriminate în baza articolului 328 alin.(2), lit. a), c) Cod penal (red. Legii 277 din 18.12.2008) și în baza articolului 309¹ Cod penal (red. Legii 245 din 02.12.2011), fiindcă aceste fapte se regăsesc în norma relativ echivalentă prevăzută în dispoziția articolului 166/1 Cod penal (red. Legii 252 din 08.11.2012).*

Prin modificările operate la Codul penal din 21.12.2012, art. 309¹, a fost abrogat, concomitent fiind introdus în Codul penal un articol nou - 166¹, cu genericul ”tortura, tratament inuman și degradant”, însă luând în considerație faptul că, norma nouă agravează situația inculpaților, având sancțiuni minime și maxime mai dure, în cazul dat conform prevederilor articolului 10 alin. (2) Cod penal, legea nouă nu are efect retroactiv, fiind aplicabilă legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Prin urmare, instanța de apel a reținut ca fiind corectă soluția primei instanțe cu privire la condamnarea inculpaților în baza articolului 309¹ alin. (3) lit. c), e) Cod penal.

Versiunea inculpaților nu este obiectivă și nu are acoperire probatorie, fiind combătută complet prin împrejurările stabilite și probele administrate în cauză, fapt apreciat ca o tentativă de a evita răspunderea penală pentru fapta săvârșită.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpați nu echivalează cu achitarea lor, de vreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate și analizate de instanța de judecată, dovedesc cu certitudine vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunii imputate.

Criticile cu privire la aprecierea probatoriului administrat, efectuată de către prima instanță, exprimă opinia subiectivă a părții apărării și nu are suport legal, astfel, instanța de apel a respins ca fiind nefondate alegațiile apelanților în sensul invocat.

Cu privire la motivele invocate în apelurile procurorului, părții vătămate și cel suplimentar declarat de către avocatul Ionaș Gh., în numele părții vătămate, ce vizează pedeapsa penală aplicată inculpaților, sub aspectul criticii că este prea blândă, instanța de apel le-a apreciat drept nefondate, or, aceste motive sunt similare sub aspectul, că se critică activitatea primei instanțe cu privire la aplicarea pedepsei în privința inculpaților, ținând seama de natura juridică similară a conținutului apelurilor menționate și de solicitările apelanților, care, la fel, în principiu, sunt similare, se consideră oportună examinarea și, respectiv, pronunțarea asupra motivelor menționate.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță, soluționând chestiunea cu privire la pedeapsa penală, a acordat deplină eficiență prevederilor din art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal, în sentință, fiind cuprinse datele privind persoana inculpaților Godorojea S., Carauș Al-dru, Chencheci S. și Ignatiuc Gh., circumstanțele care influențează asupra pedepsei, gravitatea infracțiunii săvârșite și scopul de prevenire a fenomenului infracțional în societate.

Astfel, prima instanță motivat a stabilit categoria și măsura de pedeapsă și, în așa mod, corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se v-a obține prin aplicarea pedepsei cu închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI și/sau alte organe de drept.

Interpretarea judiciară a prevederilor art. 90 Cod penal, care constituie sediul instituției suspendarea condiționată a executării pedepsei, în raport cu circumstanțele cauzei și persoana inculpaților, determină concluzia că în speță există temei legal pentru aplicarea acestora.

Prin urmare, instanța de ape nu a constatat temei pentru aplicarea unei pedepse mai aspre.

Cu privire la motivele invocate în apelul părții vătămate și în apelul suplimentar declarat de către avocatul Ionaș Gh., în numele părții vătămate, ce vizează prejudiciului moral cauzat prin infracțiune și încasarea cheltuielilor judiciare în legătură cu asistența juridică acordată în instanța de apel, instanța le-a apreciat ca fiind fondate, or, analizând sentința atacată, se constată că prima instanță nu s-a expus motivat asupra acțiunii civile, în partea cuantumului prejudiciului moral produs prin infracțiune, astfel sentința, în partea respectivă, nefiind motivată.

Procedând în asemenea mod, prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 220 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, astfel încât acțiunea civilă în procesul penal nu a fost soluționată în conformitate cu legislația.

Această eroare judiciară urmează a fi corectată de către instanța de apel, motiv pentru care a fost desființată sentința, în partea acțiunii civile privind repararea prejudiciului moral produs prin infracțiune.

Soluționând în continuare acțiunea civilă, în partea prejudiciului moral produs prin infracțiune, instanța de apel a făcut trimitere la prevederile art. 219 alin. (4), 220 și 387 alin. (1) Cod de procedură penală.

La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, se i-a în considerație rezultatele infracționale, care au influențat considerabil starea psihică a părții vătămate, precum și starea sănătății a acestuia.

Instanța de apel a constatat că, în rezultatul infracțiunii săvârșite de către inculpații, părții vătămate i-au fost cauzate suferințele psihice și fizice.

Astfel, instanța de apel a evidențiat acel fapt, că conform raportului de expertiză medico-legală nr. 208/D din 10.08.2012, în rezultatul acțiunilor inculpaților, părții vătămate i-a fost cauzată vătămare corporală neînsemnată.

În această ordine de idei, instanța de apel a conchis că, se impune stabilirea unui quantum al prejudiciului moral produs prin infracțiune, în proporțiile corespunzătoare, care se va încasa de la inculpații.

În același context, instanța de apel a reținut că, conform art. 227 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sânt cheltuielile suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, iar potrivit prevederilor art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat.

Potrivit bonului de plată nr. 990012 din 27.02.2017, s-a confirmat că, partea vătămată a suportat cheltuieli în mărime de 3 000 lei, pentru acordarea serviciilor de asistență juridică (f.d. 134, vol.IV).

Raportând normele enunțate la starea de fapt cu privire la cheltuielile de judecată, instanța de apel a considerat oportun de a încasa, în mod solidar, din contul inculpaților cheltuielile judiciare suportate în legătură cu serviciile de asistență juridică suportate de către partea vătămată.

Cu privire la acțiunea civilă în partea prejudiciului material, instanța de apel a reținut ca fiind corectă soluția dată de prima instanță, potrivit căreia acțiunea civilă, în partea respectivă, se admite, în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța în procedură contencioasă.

În afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelanți, instanța de apel examinând aspectele de fapt și de drept ale cauzei, conform cerințelor art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, nu a reținut alte temeiuri de a interveni în sentință.

5. Împotriva hotărârilor nominalizate declară recursuri ordinare procurorul, avocatul Pascal V., în numele inculpaților, partea vătămată Guțu I. și avocatul acestuia, Ionaș Gh., care au solicitat:

➤ *procurorul*, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la o nouă judecare, într-un alt complet de judecată, deoarece instanța la examinarea cauzei nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În motivarea recursului declarat, recurentul a invocat argumente similare celor indicate anterior în apel, suplimentar menționând:

- prima instanță pronunțând o decizie de condamnare a inculpaților cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad prejudiciabil sporit, fiind periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul principal și anume prevenirea de comitere de noi infracțiuni de către inculpați, precum și de către alte persoane, restabilirea echității sociale;

- instanța de apel făcând trimitere la prevederile art. 61 Cod penal, nu s-a referit la argumentele care au servit la aplicarea acestor temeiuri, ignorând prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală;

- dispoziția art. 90 Cod penal, obligă instanța de judecată să indice în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei;

- instanța de apel justificat a apreciat circumstanțele, dar pedeapsa stabilită nu a fost apreciată în coroborare cu fapta comisă și consecințele acesteia, nu a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise;

- instanța de apel a ignorat prevederile art. 75 Cod penal;

- instanțele de fond nu au ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul inculpaților în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea ei, de personalitatea lor, pronunțând hotărâri neîntemeiate;

- conform textului alin. (1) art. 90 Cod penal, instanța numai motivat poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului cu concluzia că acesta se poate îndrepta fără executarea reală a pedepsei închisorii, motive care trebuie arătate în decizie. Totodată, instanța de judecată va tine seama de trecutul vinovatului, mediul în care trăiește, modul de comportare la locul de muncă, în familie, în societate etc. Ținând cont de cele expuse precum și faptul că instanța de apel nu și-a motivat pe deplin concluzia de aplicare a prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, aceasta greșit a conchis că corectarea inculpaților este posibilă fără izolarea de societate;

- motivarea deciziei în partea stabilirii pedepselor contravine prevederilor art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece ea nu cuprinde motivele de aplicare a pedepselor mai ușoare și cu suspendare condiționată a executării acestora;

- concluziile instanțelor de fond la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpaților sunt greșite, fiind în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale;

➤ *avocatul Pascal V, în numele inculpaților*, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârilor adoptate de către instanțele inferioare și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor indicate anterior în apel (declarat în numele inculpatului Ignatiuc Gh.), suplimentar menționând:

- instanța a admis încălcarea prevederilor art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală, întemeindu-și concluziile pe probe cercetate numai în prima instanță, fără a fi examinate, verificate în instanța de apel;

- în cadrul cercetărilor judecătorești în instanțele inferioare nu au fost acumulate un ansamblu de probe pertinente, concludente și utile din care ar fi posibil de stabilit că fapta inculpaților întrunește elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate, iar probele au fost apreciate eronat;

- în speță, inculpații Ignatiuc Gh. și Chenchici S. nu au nici o atribuție la aceasta infracțiune, nefiind comisă de către aceștia, iar în privința inculpaților Godorojaea S. și Carauș Al-dru, există suficiente probe care demonstrează nevinovăția lor;

- conform prevederilor art. 8, 26, 27, 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, toate dubiile care nu pot fi înlăturate urmând a fi interpretate în favoarea inculpaților;

- partea vătămată a declarat apel peste termenul stabilit de lege, fapt invocat în ședința de judecată, iar instanța a omis să se expună asupra acestui motiv;

- acuzarea, după punerea sub învinuire în baza art. 309¹ Cod penal, nu a întocmit rechizitoriul pe acest articol, iar instanța de fond a adoptat sentința de condamnare în lipsa actului de sesizare;

- în lipsa rechizitoriului a avut loc încălcarea principiul asigurării dreptului la apărare, stipulat de art. 17, 281 Cod de procedură penală, art. 23, 26 din Constituție și art. 6 alin. (3) lit. a) CoEDO;

- adoptarea ordonanței de punere sub învinuire în lipsa normei legale, peste termen și în lipsa apărătorului: Legea nr. 252 prin care a fost abrogat art. 309¹ Cod penal, a fost adoptată la 08.11.2012, iar ordonanța de punere sub învinuire la 16.11.2012 și comunicată la 19.11.2012;

- cauza penală a fost pornită la 02.07.2012 în baza art. 309¹ Cod penal. La 17.08.2012, a fost recunoscut în calitate de bănuț Ignatiuc Gh. (f.d. 221). La 19.11.2012, a fost pus sub învinuire pe același articol, fiind emisă ordonanța respectivă la 19.11.2012. Termenul de aflare în calitate de bănuț prevăzut de art. 63 Cod de procedură penală, expirase la 17.11.2012;

- a fost admisă încălcarea prevederilor art. 282 Cod de procedură penală, prin care ordonanța de punere sub învinuire se comunică în termen de 48 ore din data adoptării și în prezența avocatului, până la expirarea termenului de 3 luni;

- ordonanța de punere sub învinuire este nulă și nu mai necesită a fi contestată. Ignorând această prevedere, instanța de fond, dar și apel menționează că apărătorul nu a contestat ordonanța de punere sub învinuire, deci o consideră legală. Legea a substituit această acțiune. Mai mult, acuzare a pus sub învinuire inculpații, reieșind din modificările legii penale la 08.11.2012;

- inculpații nu au calitatea de învinuiți în baza art. 309¹ Cod penal, lipsește rechizitoriul, iar la data adoptării ordonanței de punere sub învinuire, art. 309¹ Cod penal, era deja abrogat;

- OUP la 14.04.2014, a dispus punerea sub învinuire pe art. 166¹ Cod penal, luând ca bază Legea nr. 252 din 08.11.2012. Deși a fost exclus art. 309¹ Cod penal și a fost introdus un nou articol - 166¹ - nu este vorba de o transpunere mecanică a unor prevederi dintr-un capitol al legii penale în altul, deoarece prevederile art. 166¹ Cod penal, pe lângă încredințarea a torturii urmează să stabilească în calitate de infracțiune separată, tratamente inumane și degradante, care trebuie să depășească un anumit grad de gravitate;

- conform Deciziei CSJ din 30.06.2014 (pct. 6.1.) s-a constatat că „*Legea nr. 252 din 08.11.2012 nu are efect retroactiv. Astfel acțiunile persoanelor care au comis acte de tortură până la intrarea în vigoare a legii menționate urmează a fi calificate potrivit legii în vigoare la momentul comiterii faptei, adică pe art. 309¹ Cod penal. Prevederile art. 22 alin. (3) Cod de procedură penală, interzic punerea sub o învinuire mai gravă sau stabilirea unei pedepse mai aspre pentru aceeași persoană pentru aceeași faptă*”;

- în instanța de fond acuzarea și-a menținut învinuirea în baza art. 166¹ Cod penal;

- instanța de apel și-a motivat hotărârea în termeni generali, vagi, fără a argumenta de ce au fost respinse probele apărării care demonstrează nevinovăția inculpaților;

- conform procesul-verbal de examinare a obiectului și registrul de predare-recepționare a mijloacelor speciale al IP Căușeni s-a stabilit că la 29.05.2012, inculpatul Ignatiuc Gh. nu a avut în dotare arma, aceasta fiind transmisă în posesie la 30.05.2012 (f.d. 81- 83);

- potrivit declarațiilor martorului Domnița I. s-a stabilit că, Ignatiuc Gh. nu a primit arma în dotare, deoarece a lucrat în s. Sălcuța, r-nul Căușeni în ziua de 29.05.2012;

- potrivit procesului-verbal de audiere în calitate de martor a cet. Guțu I., ultimul a confirmat că audierea în calitate de martor a avut loc la 29.05.2012, începând cu ora 11⁰⁰ până la 11²⁵;

- partea vătămată a declarat că, Chenchici S. nu i-a aplicat nici o lovitură, considerând că urmează a fi tras la răspundere penală pentru faptul că l-a citat la IP Căușeni;

- potrivit declarațiilor martorilor oculari, Cioric S. și Macarova T. se demonstrează că, careva maltratări, torturi sau aplicare de violență fizică sau psihică față de Guțu I., nu au fost aplicate (f.d. 119-125);

- Gangan R. a declarat că, a fost la Procuratură dimineața, apoi s-au dus la băut bere cu Guțu I. și Aduc V., primul fiind în stare de ebrietate, a spus că a fost lovit în cap cu un pistol, însă careva leziuni nu a văzut (f.d. 103). Aceste declarații sunt probate suplimentar prin procesul-verbal de examinare a obiectului - citația lui Gangan R. la Procuratura Căușeni, pentru 29.05.2012 (f.d. 105);

- conform plângerii și declarațiilor din 29.05.2012, 14.06.2012 și 18.08.2012, partea vătămată nu a indicat concret numele persoanelor vinovate, indicând numai că 3 persoane în civil care s-au aflat în birou (f.d. 23, 34, 36, 41);

- la materialele cauzei lipsește procesul-verbal de recunoaștere, iar instanța a ignorat lipsa acestei probe;

- potrivit declarațiilor martorilor Aduc V. și Gangan D., se demonstrează că, în seara zile de 28.05.2012, au avut loc altercații și bătăi cu Gutu I., iar în rezultat i-au fost cauzate leziuni corporale;

- la 29.05.2012, Gangan D. a depus o plângere la IP Căușeni, acesta fiind înregistrată în R-2, cu nr. 1592, despre tragerea la răspundere a cet. Guțu I., care, la 28.05.2012, l-a numit cu cuvinte necenzurate, îmbrâncit etc.;

- la materialele cauzei a fost prezentată încheierea IP Căușeni, din 04.06.2012, privind constatarea acestei infracțiuni, însă, aceasta a fost lăsată fără apreciere de către instanțele de judecată;

- potrivit concluziilor expuse de experții în comisie, în raportul de expertiză medico-legală nr. 440 din 25.10.2012, producerea leziunilor corporale a avut loc cu mai mult de 24 ore, dar nu mai mult de 72 ore de la examinarea medico-legală din 31.05.2012. Raportul de examinare medico-legală a fost efectuată la 31.05.2012, de către expertul judiciar medico-legal, Suscenco V.;

- potrivit raportului de expertiză psihico-legală nr. 394a-2013, partea vătămată suferă de tulburare organică de personalitate;

- la materialele cauzei lipsește ordonanța de recunoaștere a părții vătămate în calitate de parte civilă. De asemenea, nu a fost recunoscută prin ordonanță, în conformitate cu prevederile art. 223 Cod de procedură penală, nici persoana civilmente responsabilă. În astfel de circumstanțe acțiunea civilă nu putea fi examinată, iar cuantumul de 100 000 lei, ca prejudiciu moral este exagerat și nefondat;

- tratamentul inuman ori degradant nu constituie o simplă brutalitate, ci este suficient de grav în conformitate cu soluția CtEDO, susceptibile de a produce tulburări psihice, de a-i înfrânge rezistența fizică și morală. Iar o durere și suferință nu este suficient de gravă pentru a fi catalogată ca expresie a torturii. Conform raportului expertiză - medico legală nr. 208d din 10.08.2012, s-a stabilit o vătămare corporală neînsemnată, deci nu a avut loc un tratament inuman și degradant.

➤ *partea vătămată Guțu I. și avocatul acestuia, Ionaș Gh.*, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârilor adoptate, în partea stabilirii pedepsei și cuantumului prejudiciului moral, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă condamnarea lui Godorogea S., Ignatiuc Gh. și Carauș Al-dru în baza art. 309¹ alin. (3), lit. c), e) Cod penal, la câte 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI și/sau alte organe de drept pe un termen de 3 ani, iar Chencheci S. să fie condamnat în baza art. 309¹ alin. (3), lit. c), e) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI și/sau alte organe de drept pe un termen de 4 ani. Admiterea acțiunii civile înaintate, cu dispunerea încasării în mod solidar de la inculpații în folosul părții vătămate, a sumei de 500 000 lei, cu titlu de prejudiciului moral cauzat prin infracțiune (câte 125 000 lei), precum și sumei de 3 000 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia a invocat argumente similare celor indicate anterior în apel, suplimentar menționând următoarele:

- la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanțele judecătorești nu au ținut cont de gravitatea infracțiunii comise, de statutul speciale al inculpaților, de vătămarile corporale și violența aplicată față de partea vătămată;

- pedeapsa aplicată inculpaților este una inechitabilă în raport cu modul de comitere a faptei infracționale și, prin urmare, pedeapsa non privativă de libertate contravine criteriilor generale de individualizare a pedepsei penale prevăzute de art. 61, 75 Cod penal;

- instanțele inferioare nejustificat au aplicat în privința inculpaților o pedeapsă sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal;

- la capitolul cuantumului prejudiciului moral cauzat, instanțele judecătorești nu au ținut cont de faptul că inculpații au aplicat față de partea vătămată acte de tortură, înjosire

fizică și psihică. Ultimul până la moment se tratează la Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii "Memoria", iar consecințele infracțiunii i-au marcat viața;

- partea vătămată a avut un disconfort psihologic, provocat de comportamentul inculpaților, care nu și-au recunoscut vina, nu și-au cerut scuze pentru cele săvârșite, continuându-și comportamentul agresiv și indiferent;

- suma prejudiciului moral stabilită de către instanțele de fond nu este una echitabilă și rezonabilă, fapt ce contravine prevederilor art. 1398 alin. (1), 616 alin. (2), 1422 alin. (1), 1423 alin. (1) Cod civil;

- luând în considerație acțiunile ilegale ale inculpaților, gravitatea faptei comise și consecințele infracțiunii, vor justifica suma de 500 000 lei (câte 125 000 lei), pentru prejudiciul moral cauzat prin infracțiunea de vătămare intenționată a sănătății, în modul prevăzut de art. 1423 Cod civil.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 noiembrie 2017, au fost admise recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Sâli Radu, de avocatul Pascal Veronica în numele inculpaților Godorojea Serghei, Ignatiuc Ghenadie, Carauș Alexandru și Chencheci Sergiu, de partea vătămată Guțu Ion și avocatul acestuia, Ionaș Gheorghe, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui Godorojea Serghei XXX, Ignatiuc Ghenadie XXX, Carauș Alexandru XXX și Chencheci Sergiu XXX și dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

6.1. Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, instanța de apel la adoptarea soluției de respingere, ca nefondate, a apelurilor declarate de către procuror, inculpații Godoroja S., Carauș Al-dru și Chencheci S. și avocatul Pascal V. în numele inculpatului Ignatiuc Gh., cu admiterea apelului declarat de către partea vătămată și apelului suplimentar declarat de către avocatul acestuia, cu dispunerea casării sentinței în partea acțiunii civile privind repararea prejudiciului moral, nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea admiterii apelului suplimentar și motivării hotărârii în acest sens.

Cu toate acestea, verificând decizia recurată, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel nu a analizat punctual criticile invocate de către inculpatul Ignatiuc Gh. și avocatul acestuia, Pascal V. și nu s-a expus asupra tardivității apelului suplimentar declarat la 06.03.2017, de către avocatul părții vătămate, ci s-a limitat doar la expunerea unei fraze generale, precum că, "*13. Apelurile sânt declarate în termenul prevăzut de articolul 402 CPP*".

Astfel, studiind materialele cauzei, instanța de recurs a reținut că, la 26.10.2016, împotriva sentinței Judecătorei Căușeni din 10.10.2016, a declarat apel partea vătămată, Guțu I., care, fără a invoca careva argumente plauzibile, a solicitat casarea integrală a acesteia (f.d. 45, 46, vol. IV).

Ulterior, în cadrul ședinței de judecată din 07.03.2017, după finalizarea cercetării judecătorești, avocatul părții vătămate, Ionaș Gh. invocând că, "*(...)studiind materialele cauzei pe data de 02 martie am constat că apelul părții vătămate este unul nemotivat, în care nu sunt indicate solicitări și în general nu se indică motivele apelului(...)*", a declarat apel suplimentar împotriva sentinței Judecătorei Căușeni din 10.10.2016, în partea admiterii în principiu a acțiunii civile și pedepsei aplicate inculpaților.

Prin încheierea instanței de apel inclusă în procesul-verbal al ședinței de judecată apelul suplimentar declarat, a fost admis, fiind dispusă reluarea cercetării judecătorești (f.d. 150, vol.IV).

La 04.04.2017, în cadrul ședinței de judecată, partea apărării a invocat că, *”(...)conform ștampilei înregistrată pe apel, acesta este datat cu 26 octombrie, f.d. 75, ceea ce demonstrează tardivitatea apelului depus de către partea vătămată.*

De asemenea este depus tardiv și apelul suplimentar declarat de apărător în alin. (4) a art. 402 Cod de procedură penală, în partea ce ține de termenul de prescripție”(f.d.181, 182, vol. IV).

Instanța de recurs a menționat că, simpla constatare de către instanța de apel a faptului că, apelurile părții vătămate și avocatului acesteia au fost declarate în termen, fără oferirea unor răspunsuri argumentate la criticile invocate de partea apărării în acest sens și fără o motivare corespunzătoare vizavi de chestiunile privind repunerea în termen a acestora, nu justifică casarea sentinței în partea acțiunii civile și adoptării unei soluții în partea respectivă.

De asemenea, reieșind din decizia recurată, s-a conchis că instanța de apel a preluat unele concluzii generale din sentință, indicând că pe parcursul examinării cauzei, au fost administrate probe, prin care s-a confirmat incontestabil vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate.

Mai mult, instanța de apel în pct. 15.6. a deciziei, reținând ca fiind relevante constatările cuprinse în sentință precum că, *”Inculpații Godorojea S., Ignatiuc Gh., Carauș A. și Chencheci S. depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, profitând de funcția sa autoritară, în urma înțelegerii prealabile cu Chencheci Sergiu, în scopul obținerii recunoașterii de către Guțu Ion a faptului săvârșirii furtului vițelilor, l-au supus acțiunilor de violență psihică, manifestate prin numirea lui cu diferite cuvinte injurioase, înjosindu-i astfel demnitatea și onoarea, amenințarea cu privarea de libertate, precum și prin aplicarea violenței fizice, exprimată prin provocarea multiplelor lovituri cu pumnii, picioarele și alte obiecte (cu o carte, o bătă din lemn și magazia pistolului din dotare), peste diferite părți ale corpului, în urma cărui fapt i-au cauzat leziuni corporale neînsemnate (...)”*, a omis să arate care probe dovedesc indubitabil acest fapt și fără a se pronunța asupra celor invocate de către partea apărării precum că, conform procesul-verbal de examinare a registrului de eliberare și recepționare a armelor și mijloacelor speciale al CPR Căușeni din 13.07.2012, s-a stabilit că la 29.05.2012, de către Godoroja S. a fost predat în unitatea de gardă pistolul de model „Macarov” cu nr. 1547, două magazine cu 16 cartușe, care a fost eliberat la 28.05.2012, iar de către Ignatiuc Gh. la 30.05.2012, a fost predat în unitatea de gardă pistolul de model „Macarov” cu nr. 1952, două magazine cu 16 cartușe, care a fost eliberat la 29.05.2012 (f.d. 81-83, vol.I) și potrivit versiunii acestora se exclude faptul că, partea vătămată ar fi fost lovită cu pistolul.

De asemenea, de către instanța de apel au fost reținute ca probe care demonstrează vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate, raportul de constatare medico-legală și rapoartele de expertiză medico-legală (f.d. 159; 161; 166-169, vol. I), potrivit cărora, vătămarile corporale depistate la Guțu I., se califică ca fiind neînsemnate, produse cu mai mult de 24 ore, dar nu mai mult de 72 ore până la examinarea medico-legală din 31.05.2012, însă, în pofida acestei constatări, instanța de apel a omis de ase expune argumentat asupra declarațiilor martorilor Aduc V. și Gangan D., cu referire la incidentul din seara zile de 28.05.2012, anterior celui cu polițiștii, în care între Guțu I. și Gangan D. au avut loc altercații, care ulterior au generat într-o bătaie, în cadrul căreia, ultimul l-ar fi lovit pe Guțu I. cu piciorul și pumnul peste diferite părți ale corpului (f.d. 12, 21, 22, vol. IV), iar la 29.05.2012, unul din martorii audiați a depus plângere împotriva lui Guțu I., în privința căruia ar fi fost intentat proces contravențional.

Astfel, instanța de recurs a conchis că, instanța de apel la examinarea cauzei nu a făcut o analiză minuțioasă a chestiunilor de fapt criticate de părți și astfel nu a soluționat fondul apelurilor declarate.

Mai mult, în contextul dat, s-a specificat că, pentru corectitudinea judecării prezentei cauze este important de a analiza minuțios toate probele acumulate în dosar, întrucât aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, iar justa apreciere contribuie la elucidarea adevărului și la echitatea procedurii desfășurate pentru toate părțile la proces. Pe când în decizia instanței de apel lipsește analiza și aprecierea probelor.

În atare circumstanțe, se relevă că instanța de apel nu a respins argumentat toate alegațiile părții apărării, invocate în cererile de apel și obiectate în cadrul ședințelor de judecată, precum și nu a formulat o motivare corespunzătoare vizavi de chestiunile care au importanță decisivă în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs a reținut că, la capitolul stabilirii pedepsei inculpaților Godorojea S., Ignatiuc Gh., Carauș Al-dru și Chencheci S., instanța de apel la fel a reținut ca fiind relevante considerentele expuse în sentință, precum că, "(...)inculpații nu au antecedente penale, se caracterizează pozitiv la locul de muncă și domiciliere, că infracțiunea a fost comisă cu 4 ani în urmă și că în perioada ce a urmat inculpații nu au comis alte fapte social-periculoase, iar inculpații Carauș A. și Chencheci S. nu mai activează în organele MAI. În urma infracțiunii comise nu au survenit careva consecințe grave pentru victimă", astfel, considerând echitabilă sancționarea inculpaților pentru infracțiunea comisă în limitele minime prevăzute de lege.

În continuare, instanța de apel reținând aceleași circumstanțe ce au stat la baza aplicării pedepsei minime cu închisoare prevăzută de sancțiunea art. 309¹ alin. (3) lit. c), e) Cod penal, de asemenea a reținut ca fiind relevante considerentele expuse în sentință, precum că, "*(...) instanța nu consideră justificată izolarea reală a inculpaților de societate deoarece aceștia nu prezintă pericol social. În acest sens este oportună aplicarea prevederilor art. 90 CP, prin dispunerea suspendării executării pedepsei principale pentru un termen de încercare rezonabil și își exprimă convingerea că aceste măsuri de constrângere statală vor fi un mijloc eficient și suficient de corectare și reeducare a acuzaților, precum și de prevenire a săvârșirii altor infracțiuni, cauzându-le în același timp unele lipsuri și restricții ale drepturilor în limitele rezonabile.*" (vol. IV, f.d. 54)"

Astfel, prima instanță motivat a stabilit categoria și măsura de pedeapsă și, în așa mod, corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se v-a obține prin aplicarea pedepsei cu închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele Ministerului Afacerilor Interne și/sau alte organe de drept.", considerând că scopul pedepsei penale va fi atins prin numirea unei pedepse neprivative de libertate, conform prevederilor art. 90 Cod penal.

Instanța de recurs a menționat că, prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal stipulează că, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

Din sensul normei penale indicate, instanța de recurs a menționat că, deși legea nu îngreădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, cu excepțiile prevăzute de această normă penală, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat convingerea ei.

În prezenta cauză, cu toate că instanța de apel a reținut ca fiind întemeiate motivele expuse în sentință privind aplicare față de inculpați a prevederilor art. 90 Cod penal, în opinia instanței de recurs aceste concluzii sunt pripite, deoarece aceleași circumstanțe și împrejurări au fost reținute și la aplicarea termenului pedepsei minime cu închisoare prevăzută de norma imputată, ceea ce indică că acelorași situații de drept le-au fost acordate o dublă valență juridică, fapt inacceptabil de teoria penală și practica judiciară.

Mai mult ca atât, potrivit practicii relevante, instanțele de judecată trebuie să acorde o atenție sporită în cazurile stabilirii pedepsei persoanelor declarate vinovate în săvârșirea infracțiunilor de tortură, tratament inuman sau degradant, trafic de ființe umane, violență în familie, fapt ce în opinia Colegiului nu a fost realizat în cauza dată în deplină măsură de către instanța de apel, iar concluziile acestei instanțe, în partea individualizării pedepsei, nu au fost suficient de clare și motivate conform prevederilor legale.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018, a fost respins ca fiind depus peste termen apelul avocatului Gheorghe Ionaș în numele părții vătămate, Ion Guțu.

Au fost respinse ca nefondate apelul comun al inculpaților Godorojea Serghei, Alexandru Carauș și Chencheci Sergiu și apelul apărătorului Veronica Pascal în numele inculpatului Ignatiuc Ghenadie.

Au fost admise apelurile procurorului și părții vătămate Ion Guțu, casată sentință în partea executării pedepsei și acțiunii civile și pronunțată în această parte o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Godorojea Serghei, Alexandru Carauș, Chencheci Sergiu și Ignatiuc Ghenadie, recunoscuți culpabili de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 309¹ alin.(3) lit. c) și e) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani fiecare, s-a exclus suspendarea executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal.

A fost admisă parțial acțiunea civilă privind repararea prejudiciului moral și s-a încasat în beneficiul lui Guțu Ion, în mod separat câte 15 000 (cincisprezece mii) lei, de la Godorojea Serghei, Alexandru Carauș și Chencheci Sergiu și Ignatiuc Ghenadie.

S-a încasat din contul lui Godorojea Serghei, Alexandru Carauș și Chencheci Sergiu și Ignatiuc Ghenadie, în mod solidar suma de 3 000 (trei mii) lei, în beneficiul părții vătămate Guțu Ion, cu titlu de cheltuieli judiciare în legătură cu acordarea asistenței juridice în instanța de apel.

În rest, sentința s-a menținut fără modificări.

7.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, în speța discutată termenul de declarare a apelului a fost omis de către avocatului Gheorghe Ionaș în interesele părții vătămate, Ion Guțu, din circumstanțe care sunt imputabile instanței de judecată. Or, deși sentința a fost pronunțată la 10 octombrie 2016, avocatul a depus apelul doar la data de 06 martie 2017.

Totodată, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpații Ignatiuc Ghenadie, Godorojea Serghei, Cărauș Alexandru și Chencheci Sergiu au comis

infracțiunea prevăzută de art. 309¹ al. (3) lit. c), e) Cod penal, însă neîntemeiat a aplicat pedeapsa cu aplicarea art. 90 Cod penal.

În continuare, instanța de apel a considerat că, vina inculpaților în comiterea infracțiunii pentru care au fost condamnați mai este demonstrată și prin următorul sistem de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, cum ar fi, plângerea lui Guțu Ion din 30 mai 2012, prin care acesta a solicitat să fie atrași la răspundere penală colaboratorii de poliție a IP Căușeni, care la 29.05.2012 în incinta comisariatului de poliție, l-au maltratată, cauzându-i leziuni corporale, (vol. I, f. d. 17); declarațiile martorului Domniță Ion. (vol. I, f. d. 108); plângerea lui Guțu Ion din 14 iunie 2012, adresată Procurorului General și MAI, în care indică că un polițist pe nume Serghei și încă trei, maltratându-l, l-au interogată privitor la furtul unor vițe, despre care el nu cunoștea nimic, (vol. I, f. d. 34); ordonanța de începere a urmăririi penale nr. 2012180280 conform semnelor infracțiunii prevăzute de articolul 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, în baza plângerii cet. Gangan Dumitru referitor la sustragerea a doi vițe, care se afla la moment în procedura inspectorului secției poliției criminale Chencheci Sergiu, (vol. IV, f. d. 51); raportul de constatare medico-legală nr. 238 din 30 mai 2012, conform căruia la Guțu Ion, s-au depistat: edem a țesuturilor moi a capului, toracelui pe stânga, excoriații posterior a pavilionului urechii drepte, a claviculei și coapsei pe dreapta, care au fost produse prin acțiunea traumatică cu corp contondent sau la lovirea de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămări corporale neînsemnate, (vol. IV, f. d. 159); raportul de expertiză medico-legală nr. 208/D din 10.08.2012, în baza documentelor medicale prezentate de Guțu Ion, potrivit căruia la ultimul s-a depistat: edem a țesuturilor moi a capului, toracelui pe stânga, excoriații posterior a pavilionului urechii drepte, a claviculei și coapsei pe dreapta, care au fost produse prin acțiunea traumatică cu corp contondent sau la lovirea de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămări corporale neînsemnate, (vol. IV, f. d. 161); raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 440 din 25.10.2012, efectuat conform documentelor medicale, potrivit căruia s-a constatat că la cet. Guțu Ion, au fost stabilite edem a țesuturilor moi a capului în regiunea temporal stânga, edem la torace pe stânga, excoriații în proiecția dreapta posterior, excoriație pe gamba stângă; totodată comisia de experți afirmă că, producerea leziunilor corporale a avut loc cu mai mult de 24 ore, dar nu mai mult de 72 ore până la examinarea medico-legală din 31.05.2012. Edemele de la coapsă și claviculă au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice directe a unui obiect contondent dur, excoriațiile fiind cauzate în rezultatul acțiunilor traumatice tangențiale a unui obiect contondent dur, iar caracterul morfologic și localizarea leziunilor corporale depistate atestă, că cauzarea acestora a fost posibilă cu toate obiectele indicate în ordonanța de dispunere a expertizei medico-legale în comisie (vol. I, f. d. 166-169); procesul-verbal de examinare a obiectului din 13 iulie 2012 potrivit căruia Godoroja S. și Ignatiuc Gh. au predat armele cu nr, 1547 și 1952 în unitatea de gardă la 30 mai 2012, (vol. I, f. d. 81-82); procesul-verbal din 13 iulie 2012 prin care au fost ridicate copii din registrul de eliberare, recepționare a armelor și mijloacelor speciale al CPR Căușeni, (vol. I, f. d. 83-84); descifrările telefonice ale numărului de mobil 068831419 ce aparține lui Guțu Ion. (vol. I, f. d. 87-91); procesul - verbal de examinare a citației emise în adresa lui Gangan Roman, (vol. I, f. d. 105), schema birourilor Secției Poliției Criminale a Inspectoratului de Poliție Căușeni, (vol. I, f. d. 128- 129); raportul de expertiză psihiatrico - legală ambulatorie nr. 394a- 2013 din 21 iunie 2013 a persoanei expertizate Guțu Ion conform căruia acesta maladiei psihice cronice nu suferă, dar prezintă dg „ Tulburare organică de personalitate”; totodată, nivelul de dezvoltare psihică a

expertizatăului corespunde normei prevăzute pentru vârsta dată, performanțelor căpătate și mediului în care s-a dezvoltat. Acest fapt îi permite pe deplin să perceapă corect circumstanțele importante pentru cauza penală să le analizeze și să le reproducă adecvat, fără a le supune modificărilor interpretative neavând predispunere pentru acestea, (vol. I, f. d. 173-175); ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț pe Ignatiuc Gh. din 17 august 2012. (vol. I, f. d. 221).

Instanța de apel, analizând aceste probe prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor le apreciază ca fiind dobândite cu respectarea prevederilor Codului de procedură penală, fiind pertinente, concludente și utile, care coroborează între ele, dar și cu declarațiile martorilor care au fost analizate supra, din care rezultă cu certitudine că inculpații Ignatiuc Ghenadie, Godorojea Serghei, Cărăuș Alexandru și Chencheci Sergiu au comis infracțiunea prevăzută de art. 309¹ alin. (3), lit. c) și e) Cod penal.

Argumentele apărării privind achitarea inculpaților nu se rețin de către instanță, or acestea sunt întemeiate doar pe negarea faptelor incriminate de către inculpați, însă probatoriul administrat dovedește că faptele imputate au avut loc și au fost comise cu vinovăție de către inculpați în circumstanțele constatate în cadrul cercetării judecătorești și expuse în sentință.

Astfel, s-a constatat cu certitudine, că la 29.05.2012, Guțu Ion s-a aflat în custodia inculpaților, care erau în exercițiul funcției, însă aceștia nu au oferit careva explicații plauzibile privitor la leziunile corporale depistate la el în această perioadă de timp.

De asemenea, instanța de fond întemeiat a respins argumentele apărării în partea în care s-a indicat că n-a fost respectat termenul de 3 luni pentru punerea lui sub învinuire, lipsa semnăturii avocatului pe ordonanța de punere sub învinuire, fiindu-i încălcat astfel dreptul la un proces echitabil. Or, prin ordonanța din 17.08.2012, Ignatiuc Ghenadie a fost recunoscut în calitate de bănuț pe cauza penală nr. 2012188007 de comiterea infracțiunii prevăzute la art. art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, acte de tortură asupra lui Gutu Ion, comise la 29.05.2012. (f. d. 221).

Prin ordonanța din 16.11.2012, Ghenadie Ignatiuc a fost pus sub învinuire pe cauza penală nr. 2012188007 pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, însă din motivul neprezentării bănuțului și apărătorului, aceasta i-a fost adusă la cunoștință la 19.11.2012, adică după expirarea termenului de 3 luni în prezența avocatului Valentin Chiriac, dar care n-a semnat în confirmarea faptului pe ordonanță, (f.d 231-232). Ignatiuc Ghenadie n-a negat prezența avocatului Valentin Chiriac în momentul aducerii spre cunoștință a ordonanței de punere sub învinuire din 16.11.2016.

Prin ordonanța din 29.10.2013, emisă pe cauza penală nr. 2012188007 Ignatiuc Ghenadie a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 166¹ alin. (4) lit. c), d), e) Cod penal, pe faptul torturării cet. Guțu Ion (f. d. 238).

Prin urmare, vis-a-vis de prevederile art. 63 Cod de procedură penală, instanța a apreciat că aceste motive nu justifică soluția de încetare și/sau de achitare a inculpatului Ignatiuc Ghenadie, or aceasta provocă doar încetarea de drept a calității de bănuț, dar nu face imposibilă desfășurarea în continuare a urmăririi penale în vederea stabilirii adevărului, punerea persoanei sub învinuire, remiterea cauzei în instanța de judecată și condamnarea persoanei.

Mai mult, nici inculpatul, nici apărătorul său n-au contestat legalitatea ordonanțelor de punere sub învinuire și altor acte îndeplinite de procuror în termenul și în modul stabilit de lege, precum și ulterior, la finalizarea urmăririi penale și luarea de cunoștință cu materialele cauzei.

Astfel, actele indicate, se prezumă fiind acceptate atât de inculpat cât și de apărătorul său, iar potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual. Pentru considerentele expuse, fiind în prezența unei fapte prejudiciabile, care constituie infracțiune gravă, ce a fost săvârșită cu vinovăție și în stare de responsabilitate de către inculpați, precum și în lipsa unor temeiuri legale pentru liberarea inculpaților de răspundere și/sau pedeapsă penală, instanța va pronunța o soluție de condamnare a acestora.

Instanța nu a reținut argumentele precum că, judecarea cauzei a avut loc cu încălcarea normelor de procedură, or potrivit proceselor - verbale de prezentare a materialelor de urmărire penală din 29 mai 2014 și 12 iunie 2014 inculpații Ignatiuc Gh., Godorojea S. și Carauș A. au solicitat încetarea procesului penal pornit în privința lor din motivul lipsei elementelor constitutive de infracțiune; prin ordonanțele din 29 mai 2014, 13 iunie 2014 și 30 septembrie 2014 au fost respinse cererile respective. Inculpatul Chencheci S., la terminarea urmăririi penale, nu a avut obiecții.

Din actele cauzei, rezultă că la terminarea urmăririi penale, Ignatiuc Ghenadie, Godorojea Serghei, Cărăuș Alexandru și Chencheci Sergiu, având calitatea de învinuiți au luat cunoștință de materialele dosarului în prezența apărătorilor, aceștia n-au invocat despre nulitatea actelor procedurale efectuate pe parcursul urmăririi penale, ceea ce prezumă că au fost de acord cu legalitatea actelor procedurale îndeplinite.

Totodată, potrivit articolului 66 alin. (2) pct. 27 Cod de procedură penală, Ignatiuc Ghenadie, Godorojea Serghei, Cărăuș Alexandru și Chencheci Sergiu au avut dreptul să atace, în modul prevăzut de articolul 313 Cod de procedură penală al RM, acțiunile și hotărârile organului de urmărire penală, însă, după cum rezultă din materialul cauzei, acest drept n-a fost exercitat.

Or, conform articolului 230 alin. (2) Cod de procedură penală al RM, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual.

Mai mult, prin modificările operate la Codul penal din 21.12.2012, articolul 309¹ a fost abrogat, concomitent fiind introdus în Codul penal un articol nou - 166¹ cu genericul „tortura, tratament inuman și degradant”, însă luând în considerație faptul că, norma nouă agravează situația inculpaților, având sancțiuni minime și maxime mai dure, în cazul dat conform prevederilor articolului 10 alin.(2) Cod penal al RM, legea nouă nu are efect retroactiv, fiind aplicabilă legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Prin urmare, este corectă soluția primei instanțe cu privire la condamnarea inculpaților în baza articolului 309¹ alin. (3), lit. c) și e) Cod penal, or conform art. 8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Nu s-a reținut argumentul avocatului Veronica Pascal în interesele inculpatului Ignatiuc Ghenadie în partea în care a indicat că conform procesului-verbal de examinarea a obiectului și registrului de predare-recepționare a mijloacelor speciale al IP Căușeni, s-a stabilit că Ignatiuc nu a avut în dotare arma, respectiv nu a putut să aplice careva lovituri părții vătămate cu arma, or instanța de apel nici nu a constatat că anume inculpatul Ignatiuc Ghenadie a lovit cu încărcătorul de pistol, ci din probele analizate și apreciate se atestă că lovituri cu încărcătorul de la pistol aplica inculpatul Godorojea Serghei, astfel, informația din registrul de predare-recepționare a mijloacelor speciale al IP Căușeni nici de cum nu denotă lipsa laturii obiective a infracțiunii prevăzute la art. 309¹ alin.(3) lit. c) și e) Cod penal, mai mult, instanța reiterează că acțiunile inculpaților se manifestau prin violență

psihică, manifestate prin numirea lui cu diferite cuvinte, ce înjoseau demnitatea și onoarea, amenințările cu privarea de libertate, precum și a violenței fizice exprimată prin aplicarea multiplelor lovituri cu pumnii, picioarele și alte obiecte peste diferite părți ale corpului, în urma cărui fapt au fost cauzate leziuni corporale neînsemnate, sub formă de edem a țesutului capului, toracelui pe stînga, excoriația pavilionului urechii drepte, a claviculei și coapsei pe dreapta.

De asemenea, instanța nu a reține ca fiind întemeiate argumentele apărătorului Veronica Pascal în numele inculpatului Ignatiuc Ghenadie în partea în care a invocat că instanța nu a dat apreciere declarațiilor date de martorul Aduc Valeriu și Gangan, care demonstrează că au avut loc altercații și bătăi cu Guțu în seara zile de 28.05.2012, iar în rezultat au fost cauzate leziuni corporale și că vătămarea coiporală a fost cauză de aceste lovituri, fapt demonstrat și prin concluziile expuse de experții în comisie în raportul de expertiză medico-legală nr. 440 din 25.10.2012, producerea leziunilor corporale a avut loc cu mai mult de 24 ore, dar nu mai mult de 72 ore de la examinarea medico-legală din 31.05.2012, or pe de o parte Colegiul indică că Gangan Dumitru a declarat că a aplicat părții vătămate o lovitură mai jos de genunchi, i-a aplicat mai multe lovituri la cap, însă din raportul de constatare medico-legală nr. 238 din 30 mai 2012, la Guțu Ion, a. n. 1986, s-au depistat: edem a țesuturilor moi a capului, toracelui pe stînga, excoriații posterior a pavilionului urechii drepte, a claviculei și coapsei pe dreapta, care au fost produse prin acțiunea traumatică cu corp contondent sau la lovirea de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămări corporale neînsemnate, (vol. IV, f. d. 159); din raportul de expertiză medico-legală nr. 208/D din 10.08.2012, în baza documentelor medicale prezentate de Guțu Ion, rezultă că la ultimul s-a depistat: edem a țesuturilor moi a capului, toracelui pe stînga, excoriații posterior a pavilionului urechii drepte, a claviculei și coapsei pe dreapta, care au fost produse prin acțiunea traumatică cu corp contondent sau la lovirea de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca vătămări corporale neînsemnate, (vol. IV, f. d. 161); din raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 440 din 25.10.2012, efectuat conform documentelor medicale, s-a constatat că la cet. Guțu Ion, au fost stabilite edem a țesuturilor moi a capului în regiunea temporal stînga, edem la torace pe stînga, excoriații în proiecția dreapta posterior, excoriație pe gamba stîngă; totodată comisia de experți afirmă că, producerea leziunilor corporale a avut loc cu mai mult de 24 ore, dar nu mai mult de 72 ore până la examinarea medico-legală din 31.05.2012. Edemele de la coapsă și claviculă au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice directe a unui obiect contodent dur, excoriațiile fiind cauzate în rezultatul acțiunilor traumatice tangențiale a unui obiect contodent dur, iar caracterul morfologic și localizarea leziunilor corporale depistate atestă, că cauzarea acestora a fost posibilă cu toate obiectele indicate în ordonanța de dispunere a expertizei medico-legale în comisie (vol. I, f. d. 166-169). Respectiv, rapoartele de expertiză indică pe de o parte că vătămarile suferite de partea vătămată au fost cauza în momentul și timpul indicat de Guțu Ion, totodată, indică și faptul că originea acestor lovituri este alta, decât loviturile aplicate de Gangan Dumitru, astfel, argumentele avocatului urmează a fi catalogate ca o metodă de apărare și încercare de eschivare a inculpatului Ignatiuc Ghenadie de la răspunderea penală.

În continuare, s-a menționat că instanța de fond soluționând chestiunea cu privire la pedeapsa penală, nu a luat în calcul prevederile articolelor 7, 61 și 75 Cod penal.

La stabilirea pedepsei lui Ignatiuc Ghenadie, Godorojea Serghei, Cărăuș Alexandru și Chencheci Sergiu, instanța a ținut cont de prevederile art. art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77,

78, Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, circumstanțe atenuate potrivit art. 76 Cod penal și circumstanțe agravante potrivit art. 77 Cod penal.

Astfel, în sarcina inculpatului Godorojea Serghei Valeriu, angajat în calitate de inspector superior al Secției poliției criminale din cadrul Inspectoratului de Poliție Căușeni, căsătorit, fără antecedente penale, careva circumstanțe atenuante sau agravante conform art. art. 76, 77 Cod penal, nu au fost reținute.

De asemenea, în sarcina inculpatului Ignatiuc Ghenadie, angajat în calitate de inspector superior al Secției poliției criminale din cadrul IP Căușeni, fără antecedente penale, careva circumstanțe atenuante sau agravante conform art. art. 76, 77 Cod penal, nu au fost reținute.

Subsecvent, în sarcina inculpatului Carauș Alexandru, angajat în calitate de inspector superior al Secției poliției criminale din cadrul IP Căușeni, fără antecedente penale, careva circumstanțe atenuante sau agravante conform art. art. 76, 77 Cod penal, nu au fost reținute.

Iar, în sarcina inculpatului Chencheci Sergiu, fără antecedente penale neangajat în câmpul muncii, căsătorit, are un copil minor, fără antecedente penale moldovean, , careva circumstanțe atenuante sau agravante conform art. 76, 77 Cod penal, nu au fost reținute.

În acest context, instanța de apel a considerat că, scopul pedepsei stabilit de legiuitor la art. 61 Cod penal, în speță va fi atins cu aplicarea în privința inculpaților Ignatiuc Ghenadie, Godorojea Serghei, Cărăuș Alexandru și Chencheci Sergiu a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, pentru fiecare în parte, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în MAI sau alte organe de drept pe un termen de 3 ani.

Astfel, instanța de apel a indicat că la emiterea sentinței instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor prezentate de către acuzare, însă, în contextul poziției ocupate de către inculpați în cadrul cercetării judecătorești, ținând cont de gravitatea și rezonanța infracțiunii de tortură, în opinia instanței de apel, față de Ignatiuc Ghenadie, Godorojea Serghei, Cărăuș Alexandru și Chencheci Sergiu, urma a fi aplicată pedeapsa închisorii, cu executarea reală a ei, prevăzută de dispoziția articolului infracțiunii săvârșite, deoarece, în circumstanțele sus-îndicate, sunt inaplicabile prevederile art. 90 Cod penal și nu este posibil de suspendat condiționat executarea pedepsei închisorii, or, corectarea lui Ignatiuc Ghenadie, Godorojea Serghei, Cărăuș Alexandru și Chencheci Sergiu este posibilă doar cu izolarea lor de societate, prin executarea pedepsei închisorii în penitenciare de tip semiînchis, mai mult, inculpații nu au comis pur și simplu o infracțiune care se califică ca gravă, dar o infracțiune gravă care atentează la mai multe valori sociale.

Astfel, nu este întemeiată poziția instanței de a aplica o pedeapsă cu suspendare condiționată or nu s-a reținut nici o circumstanță cu efect atenuant, mai mult inculpați au comis o faptă prejudiciabilă de rezonanță exercitând funcții publice, care prin statutul lor vin să ocrotească valorile sociale ocrotite de Lege, infracțiunea de tortură urmînd a fi abordată la nivel major în vederea combaterii acesteia, fiind imposibil aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Aferent motivelor expuse, instanța de apel a admis apelul procurorului în partea stabilirii pedepsei.

Ori, prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor articolului 220 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, astfel încât acțiunea civilă în procesul penal n-a fost soluționată în conformitate cu legislația.

Astfel, din materialele cauzei, instanța a reține că Guțu Ion a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de câte 500 000 lei de la inculpați și încasarea cheltuielilor de tratament în sumă de 56 000 lei, dar și a cheltuielilor de asistență juridică.

În continuare, instanța de apel, a admis parțial acțiunea civilă, or la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral se i-a în considerație rezultatele infracționale, care au influențat considerabil starea psihică a părții vătămate, precum și starea sănătății a acestuia.

Astfel, potrivit art. 220 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile prezentului cod. Normele procedurii civile și normele procesului de mediere a litigiilor civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări. Hotărîrea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept.

Iar, potrivit art. 225 Cod de procedură penală, judecarea acțiunii civile în procesul penal, indiferent de valoarea acțiunii, se efectuează de către instanța de competența căreia este cauza penală. La adoptarea sentinței de acuzare sau de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical, instanța soluționează și acțiunea civilă prin admiterea ei, totală sau parțială, ori prin respingere. Odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze acțiunea civilă.

Conform art. 1398 Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Iar, potrivit art. 1423 Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Astfel, din materialele cauzei se constată că în rezultatul infracțiunii săvârșite de inculpații Ignatiuc Ghenadie, Godorojea Serghei, Cărăuș Alexandru și Chencheci Sergiu părții vătămate Guțu Ion, i-au fost cauzate suferințele psihice și fizice.

La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral se i-a în considerație rezultatele infracționale, care au influențat considerabil starea psihică a părții vătămate, precum și starea sănătății acestuia.

Astfel, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 208/D din 10 august 2012 în rezultatul acțiunilor inculpaților, părții vătămate i-a fost cauzată vătămare corporală neînsemnată.

În această ordine de idei, se impune stabilirea unui cuantum al prejudiciului moral produs prin infracțiune, în proporțiile corespunzătoare, care se va încasa de la inculpații Ignatiuc Ghenadie, Godorojea Serghei, Cărăuș Alexandru și Chencheci Sergiu. În beneficiul părții vătămate Guțu Ion și anume în cuantum de 15 000 lei.

Subsecvent, conform art. 227 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sînt cheltuielile suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, iar potrivit prevederilor articolului 229 alin. (1) al Codului de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat. Potrivit bonului de plată nr. 990012 din 27 februarie 2017, (vol. IV, f. d. 134) se confirmă că partea vătămată a suportat cheltuieli în mărime de 3

000 lei pentru acordarea serviciilor de asistență juridică, astfel, aceste circumstanțe de fapt constatate impun necesitatea de a încasa din contul inculpaților în beneficiul părții vătămate a cheltuielilor pentru asistență juridică.

Cu privire la acțiunea civilă în partea prejudiciului material, se apreciază ca fiind corectă soluția dată de prima instanță, potrivit căreia acțiunea civilă, în partea respectivă, se admite, în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă.

În speță se constată cazul când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor materiale cuvenite părții civile, este nevoie de a fi amânată judecarea cauzei, urmând ca asupra cuantumului acestor despăgubiri să hotărască instanța civilă.

8. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, au contestat cu recurs ordinar:

➤ avocatul Veronica Pascal în numele inculpaților Godorojea Serghei, Ignatiuc Ghenadie, Carauș Alexandru și Chencheci Sergiu, făcând trimitere prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acesteia cu transmiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. Recurentul invocă aceleași motive declarate în cererea de apel (pct. 3, din prezenta decizie). Totodată, invocă dezacordul cu modalitate de apreciere a probelor. În speță Ignatiuc Gh. și Chenchevici S. nu au nici o tangență la infracțiunea imputată, iar în privința lui Godorojea S. și Carauș Al. există suficiente probe care demonstrează nevinovăția acestora. La fel, instanța nu a individualizat pedeapsa pentru fiecare inculpat. La materialele cauzei lipsește ordonanța de recunoaștere a părții vătămate în calitate de parte civilă și nu a fost recunoscută prin ordonanță persoană civilmente responsabilă, ori, acțiunea civilă nu putea fi examinată, iar cuantumul prejudiciului moral este exagerat și nefondat. Conform raportului de expertiză, s-a stabilit o vătămare corporală neînsemnată, deci nu a avut loc un tratament inuman și degradant.

➤ avocatul Gheorghe Ionaș în numele părții vătămate Guțu Ion, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acesteia cu transmiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. Recurentul invocă ilegalitatea deciziei instanței de apel, motivând că, acesta a omis să se expună asupra apelului declarat de partea vătămată din 24.10.2016 (f.d. 75-76, vol. IV), Mai mult, apărătorul părții vătămate a depus cererea de apel suplimentară la 06.03.2017, adică în interiorul termenului de 15 zile de la intervenirea în proces și în strictă conformitate cu prevederile art. 402 alin. (4), (5) Cod de procedură penală.

8.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de avocatul Veronica Pascal în numele inculpaților Godorojea Serghei, Ignatiuc Ghenadie, Carauș Alexandru și Chencheci Sergiu, prin care a menționat că, recursul urmează a fi respins, deoarece instanța de apel s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra faptelor invocate. Din textul hotărârilor rezultă că s-a analizat obiectiv probele administrate și acestea cuprind motivele pe care se întemeiază soluția.

9. Verificând argumentele invocate de recurenți, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursurile declarate urmează a fi admise din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penale au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

În prezenta cauză, Colegiul penal lărgit constată că, și-au găsit confirmarea temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către apelant, în legătură cu ce urmează a fi casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Referitor la recursul ordinar declarat de avocatul Gheorghe Ionaș în numele părții vătămate Guțu Ion:

Analizând materialele dosarului Colegiul penal lărgit constată că, la 24 octombrie 2016 partea vătămată Ion Guțu, nefiind de acord cu sentința instanței de fond, a declarat un apel nemotivat prin care a solicitat casarea sentinței ca fiind vădit nefondată, nemotivată și ilegală, invocând tot odată că ulterior va depune un apel motivat. La data de 27 februarie 2017 în proces a intervenit avocatul Gheorghe Ionaș, care la 06 martie 2017 a declarat un apel suplimentar în numele părții vătămate, făcând trimitere la prevederile art. 402 alin. (4), (5) Cod de procedură penală potrivit căruia, dacă partea în proces declară apel în termen și își înlocuiește apărătorul, în termen de 15 zile de la data primirii de către parte a copieii apelului declarat, poate declara apel suplimentar, în care poate invoca motive adăugătoare la apel.

Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018, a fost respins ca fiind depus peste termen apelul avocatului Gheorghe Ionaș în numele părții vătămate Ion Guțu.

Instanța de apel și-a motivat decizia conform prevederilor din art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că termenul de declarare a apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale. Tot odată instanța a invocat că, avocatul Gheorghe Ionaș nici nu a solicitat repunerea în termen a apelului suplimentar și nu a elucidat careva motive prevăzute la art. 403 Cod procedură penală.

Colegiul penal lărgit consideră că, o asemenea abordare de respingere a apelului suplimentar nu corespunde exigențelor legale, ori instanța de apel urma să-și motiveze decizie în coroborare cu prevederile art. 402 alin. (4) și (5) Cod procedură penală, după cum a invocat apelantul în apelul suplimentar.

Articolul 402 alin. (4) Cod de procedură penală, prevede , că dacă procurorul care a participat la judecarea cauzei sau partea vătămata au declarat apel în termen în defavoarea inculpatului, procurorul participant în instanța de apel, în termen de 15 zile de la data primirii de către parte a copiei apelului declarat, poate declara apel suplimentar, în care poate invoca motive adăugătoare la apel. Alin. (5) aceluiași articol prevede, că dacă inculpatul declară apel în termen și își înlocuiește apărătorul, noul apărător, în termen de 15 zile de la data primirii de către parte a copiei apelului declarat, poate declara apel suplimentar pentru inculpat, în care poate invoca motive adăugătoare de apel.

Astfel, cu toate că legea procesul penală nu prevede expres modul de depunere a apelului suplimentar de către noul avocat ales pentru partea vătămată, el nu poate fi privata de acest drept, ori potrivit art. 24 alin. (3) Cod procedură penala, părțile participante la examinarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor.

Conform celor menționate Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel, neargumentat a respins ca fiind depus peste termen apelul suplimentar al avocatului Gheorghe Ionaș în numele părții vătămate Ion Guțu, ori, potrivit materialele cauzei, apărătorul părții vătămate a intervenit în proces pe parcursul examinării cauzei penale în instanța de apel și a făcut cunoștință cu materialele dosarului la 28 februarie 2017, iar cererea de apel suplimentara fost depusă la 06 martie 2017, adică în interiorul termenului de 15 zile de la intervenirea în proces.

Mai mult, examinând apelul nemotivat al părții vătămate, instanța de apel l-a admis fără a se expune în partea descriptiva a deciziei care sunt temeiurile de admitere, ori potrivit procesului-verbal partea vătămata în ședința instanței de apel a invocat și a susținut motivele invocate în apelul suplimentar care a fost respins ca declarat peste termen.

În acest context, Colegiul penal lărgit consideră că, eroarea comisă nu poate fi reparată de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

Având în vedere faptul că, recursul părții vătămate se refera atât la latura penală cât și la latura civilă, Colegiul penal lărgit va admite și recursul ordinar declarat de avocatul Veronica Pascal în numele inculpaților Godorojea Serghei, Ignatiuc Ghenadie, Carauș Alexandru și Chencheci Sergiu.

Totodată, Colegiul penal lărgit constată că, conform deciziei atacate (pct.76), instanța de apel a considerat că, vinovăția inculpaților se confirmă prin: plângerea lui Guțu Ion din 30 mai 2012, (vol. I, f. d. 17); declarațiile martorului Domniță Ion. (vol. I, f. d. 108); plângerea lui Guțu Ion din 14 iunie 2012 (vol. I, f. d. 34); ordonanța de începere a urmăririi penale nr. 2012180280 conform semnelor infrafracțiunii prevăzute de articolul 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, în baza plângerii cet. Gangan Dumitru referitor la sustragerea a doi viței, care se afla la moment în procedura inspectorului secției poliției criminale Chencheci Sergiu, (vol. IV, f. d. 51); raportul de constatare medico-legală nr. 238 din 30 mai 2012, (vol. IV, f. d. 159); raportul de expertiză medico-legală nr. 208/D

din 10.08.2012, (vol. IV, f. d. 161); raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 440 din 25.10.2012, (vol. I, f. d. 166-169); procesul - verbal de examinare a obiectului din 13 iulie 2012 potrivit căruia Godoroja S. și Ignatiuc Gh. au predat armele cu nr. 1547 și 1952 în unitatea de gardă la 30 mai 2012, (vol. I, f. d. 81-82); procesul-verbal din 13 iulie 2012 prin care au fost ridicate copiile din registrul de eliberare, recepționare a armelor și mijloacelor speciale al CPR Căușeni, (vol. I, f. d. 83-84); descifrările telefonice ale numărului de mobil 068831419 ce aparține lui Guțu Ion. (vol. I, f. d. 87-91); procesul - verbal de examinare a citației emise în adresa lui Gangan Roman, (vol. I, f. d. 105), schema birourilor Secției Poliției Criminale a Inspectoratului de Poliție Căușeni, (vol. I, f. d. 128- 129); raportul de expertiză psihiatrico - legală ambulatorie nr. 394a- 2013 din 21 iunie 2013 (vol. I, f. d. 173-175); ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț pe Ignatiuc Gh. din 17 august 2012. (vol. I, f. d. 221).

Potrivit art. 101 alin. (1), (4), 394 alin. (1) pct. 1), (2), 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate și coroborarea lor cu alte probe. Partea descriptivă a deciziei trebuie să cuprindă probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Se reține însă că, instanța de apel a ignorat stipulările normelor menționate.

Conform părții descriptive a deciziei atacate, instanța de apel nu a analizat fiecare din aceste probe în coraport cu conținutul lor și nu le-a apreciat din punct de vedere al coroborării acestora. Tot aici lipsește concluzia motivată a instanței de apel privind admiterea unor probe și respingerea celorlalte probe, din numărul celor verificate în ședința de judecată. Prin urmare, probele administrate în cadrul urmăririi penale, precum și cele din ședințele de judecată, urmau a fi verificate în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, și anume prin cercetarea lor din punctul de vedere al coroborării.

De asemenea, Colegiul penal lărgit, menționează că, din conținutul părții descriptive a deciziei instanței de apel nu este clar expusă poziția acesteia, sau pe de o parte instanța de apel conchide că, vinovăția inculpaților se confirmă prin declarațiile martorilor Macarova Tamara și Cioric Serghei, ca mai apoi în pct. 75 al deciziei să aprecieze critic declarațiile lor.

Totodată, potrivit părții descriptive a deciziei sunt menționate declarațiile martorilor Macarova Tamara, Ganan Dumitru și Aduc Valeriu, însă potrivit procesului-verbal, aceste probe, contrar prevederilor art. 414 alin. (6) Cod procedură penală, nu au fost verificate în ședința de judecată.

Colegiul penal lărgit consideră că, totalitatea circumstanțelor menționate în prezenta decizie urmau a fi apreciate de instanța de apel în cumul cu alte probe la justa lor valoare, pentru adoptarea unei soluții corecte.

În situația în care instanța de apel nu a apreciat probele prezentate de acuzare, decizia judecătorească este afectată și nu poate fi considerată legală și întemeiată și urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, pentru examinarea amănunțită a actului de învinuire și a probelor administrate în prezenta cauză penală.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide asupra necesității casării deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei în ordine de apel instanța urmează să înlăture erorile menționate și motivele invocate în prezenta decizie, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, inclusiv să se pronunțe asupra tuturor motivelor apelurilor declarate, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare, declarate de către avocatul Veronica Pascal în numele inculpaților Godorojea Serghei, Ignatiuc Ghenadie, Carauș Alexandru și Chencheci Sergiu și de avocatul Gheorghe Ionaș în numele părții vătămate Guțu Ion, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2018, în cauza penală, în privința lui *Godorojea Serghei XXX, Ignatiuc Ghenadie XXX, Carauș Alexandru XXX și Chencheci Sergiu XXX* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Se dispune eliberarea lui *Godorojea Serghei XXX, Ignatiuc Ghenadie XXX, Carauș Alexandru XXX și Chencheci Sergiu XXX*, din penitenciar în caz dacă nu se deține în baza unei alte hotărâri de condamnare sau măsuri de reprimare.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Pronunțată integral la **23 aprilie 2019.**

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Dumitru Mardari

Maria Ghervas